

[Ole Bjørn Kraft.]

forsvar og af vestens forsvar, og da hele dette forsvar opbygges for at bevare freden, vil denne ordning, rationel som den er, også betyde en styrkelse af freden og af dens bevarelse i fremtiden.

Helge Larsen: Må jeg begynde med at takke den højtærede udenrigsminister og den højtærede forsvarsminister for de redegørelser, vi fik i formiddags. Må jeg om problemet omkring markedsforhandlingerne blot sige dette, at mit parti har med interesse hørt, hvad den højtærede udenrigsminister havde at sige om disse problemer og om de forhandlinger, der har været ført, og kan give tilslutning til de retningslinjer, som den højtærede minister opridsede i sin tale i dag.

Må jeg dernæst indledningsvis gøre et par bemærkninger til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft. Det ærede medlem gik jo i rette — somme tider gjorde han det endda lidt hårdt — med mit parti. Det kom ikke uventet for mig, det undrede mig ikke, jeg ville have betragtet det som mere ejendommeligt, hvis det ærede medlem ikke havde gjort det. Det ærede medlem udtrykte sig således, at den tid vel nu måtte være forbi, da de radikale var kritisk indstillet over for udenrigspolitikken. Jeg må sige til det ærede medlem, at den kritiske indstilling, som det radikale venstre indtager såvel over for disse problemer som over for andre problemer, sætter vi en ære i. Vi ønsker ikke at acceptere tingene uden at have gået dem grundigt og kritisk igennem. Og må jeg i forbindelse med, hvad det ærede medlem sagde om forhandlingerne om enhedskommandoen, sige, at netop ud fra denne tankegang er det, vi har ønsket disse problemer så nøje belyst, så grundigt gennemdebatteret ud fra alle synspunkter, og jeg mener at have ret til at sige, at netop ved at have gjort det har vi været medvirkende til, at den enhedskommandoordning, som nu er til debat, har fået en for Danmark mere acceptabel form, end den havde på et tidligere tidspunkt med de planer, der da var fremme.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft sagde endvidere, at det radikale venstre til sidst havde bøjet sig for den tidsfrist, som statsministeren havde sat. Jeg må gøre

det ærede medlem opmærksom på, at samarbejdet imellem to regeringspartier foregår ikke ved, at man sætter tidsfrister for hinanden. Det radikale venstre har haft den opfattelse, at når forhandlingerne om enhedskommandoen var ført til en afslutning og det resultat, der forelå, var ud fra vore synspunkter acceptabelt, ja, så var der ingen grund til at udsætte den endelige afgørelse og den endelige beslutning.

Den ændring af kommandoforholdene, som debatteres her i dag, kunne være gennemført administrativt, men jeg finder det rigtigt, at gennemførelsen først fandt sted efter en debat her i tinget. Der føres så mange diskussioner om dette problem, så at regeringen og folketinget bør bidrage bedst muligt til, at kendsgerninger og synspunkter lægges klart frem. En del misforståelser kunne måske være undgået, hvis systemet i NATOs kommandoforhold havde stået klarere for offentligheden. Enhedskommando har der jo været i NATO, også i dens nordregion, siden begyndelsen af 50'erne, enhedskommandoen er således ikke noget nyt, men ændringen, der er til debat, har jo i særlig grad på baggrund af følelser, som vi alle forstår, udløst lidenskaberne.

Vesttysklands optagelse i NATO fandt sted i 1955. For Danmarks vedkommende godkendtes optagelsen ved en folketingsbeslutning, som det radikale venstre stemte imod, men som gennemførtes af et stort folketingsflertal. Da Vesttyskland var blevet optaget i NATO, fik vi problemet om samarbejde under en eller anden form med tyske militære styrker ind på livet. Det var som sagt ikke efter mit partis ønske, men det er en kendsgerning, som man må se i øjnene, hvis man vil handle realpolitisk, og det radikale venstre plejer ikke at vige tilbage for at erkende realpolitiske forhold; det er normalt ad den vej, vi når frem til resultater, og det er også tilfældet i denne sag.

Fra de første planer om en nyordning af kommandoforholdene kom frem — dengang da offentligheden erfarede det som planer om en dansk-tysk fælleskommando — og til nu, da en udformning af en NATO-kommando foreligger, er der, som ønsket af os, sket væsentlige ændringer i retning af at øge den danske indflydelse og indflydelsen